

ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის, ოჯახური დანაშაულისა და სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულების საქმეთა სასაგარეო მონიშვნები

ძირითადი მიზნაბები

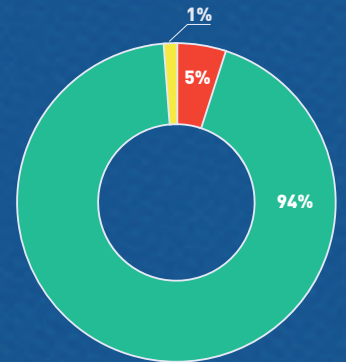
- პროკურატურისთვის სირთულეს წარმოადგენს გენდერული დისკრიმინაციის მოტივის დადასტურება ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის საქმეებში.
- პროკურატურისთვის სირთულეს წარმოადგენს ასევე სიძულვილის მოტივით ჩადენილ დანაშაულებში დისკრიმინაციის ნიშნით შეუწყნარებლობის კომპონენტის იდენტიფიცირება.
- სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულების, ოჯახური დანაშაულების, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის საქმეებზე სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹ მუხლს არ აქვს სათანადო გამოყენება და ბრალდების მხარის მიერ ყურადღება არ მახვილდება დისკრიმინაციულ მოტივზე მაშინაც, როცა საქმის გარემოებები ამის შესაძლებლობას იძლევა.
- ოჯახური დანაშაულების, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის მიმართულებით სპეციალიზებულია არასაკმარისი რაოდენობის პროკურორი, რაც იწვევს სპეციალიზებულ პროკურორთა გადატვირთულობას.
- იმის გათვალისწინებით, რომ სპეციალიზებული პროკურორებისა და გამომძიებლების დატვირთულობის სათანადოდ შეფასებისთვის სპეციალური კრიტერიუმები და პროცედურა არ არის შემუშავებული, სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულების მიმართულებით პროკურორთა დატვირთულობის ზუსტად განსაზღვრა შეუძლებელია.
- პროკურატურისთვის გამონვევად რჩება ოჯახური დანაშაულის შემთხვევაში ბრალად წარდგენილი მუხლით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის ობიექტური მხარის სრულყოფილად დასაბუთება და მისი სიღრმისეული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული არგუმენტებით გამყარება.
- პროკურატურის მხრიდან დასაბუთებულობის პრობლემა იკვეთება აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის გამოყენების/ძალაში დატოვების მოთხოვნის დროსაც.
- არანაკლებ მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს პროკურორთა პასიურობა მოწმეთა დაკითხვის დროს და დაზარალებულთან ბრალდების მხარის კომუნიკაციის სისუსტე.

ძირითადი სტატისტიკური მონაცემები

სასამართლო სხდომებზე დაკვირვების შედეგად გამოიკვეთა, რომ დამონიტორინგებული 84 საქმიდან ბრალდებულს ქალი წარმოადგენდა ხუთ საქმეში, კაცი - 80 საქმეში. ამასთან, საქმეთა 17%-ში ფიგურირებდა არასრულწლოვანი, საიდანაც ცხრა შემთხვევაში დანაშაული ჩადენილი იყო არასრულწლოვნის თანდასწრებით, ხუთ შემთხვევაში კი - არასრულწლოვნის მიმართ.

ბრალდებულთა სტატისტიკა საქმის მიხედვით

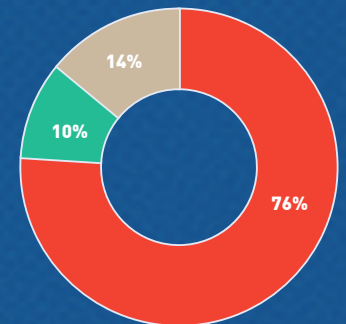
- ქალი
- კაცი
- ორივე

დაზარალებულს ქალი წარმოადგენდა 64 შემთხვევაში, კაცი - რვა შემთხვევაში, 12 შემთხვევაში კი სხდომაზე დაკვირვების შედეგად ვერ მოხერხდა დაზარალებულის სქესის იდენტიფიცირება.

დაზარალებულთა სტატისტიკა საქმის მიხედვით

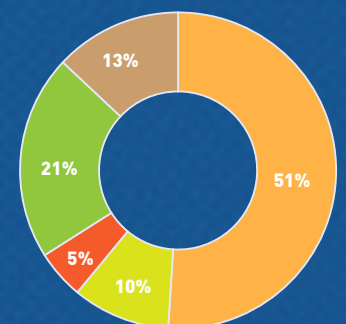
- ქალი
- კაცი
- უცნობია

დაზარალებული ქალებიდან მსხვერპლს უმეტეს საქმეში წარმოადგენდა ბრალდებულის მეუღლე, პარტნიორი ან ყოფილი მეუღლე (51%), ბრალდებულის დედა (10%) ან რძალი (5%).

დაზარალებულთა სტატისტიკა ბრალდებულთან კავშირის მიხედვით

- მეუღლე, პარტნიორი ან ყოფილი მეუღლე
- დედა
- რძალი
- სხვა
- უცნობია

ჩაკონკრეტებული

1

ოჯახური დანაშაულის, ოჯახში და ქალთა მიმართ ძალადობის საქმეებზე გენდერულად მგრძობიარე მართლმსაჯულების განხორციელების მიზნით პროკურატურამ იმოქმედოს დანაშაულის სპეციფიკური ხასიათისა და გენდერული ხედვის გათვალისწინებით;

2

პრაქტიკაში მეტი გამოყენება მიეცეს 53¹ მუხლს და ქალთა მიმართ ძალადობის, გენდერული დისკრიმინაციის ან სხვა სახის შეუწყნარებლობის/სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულის მიმანიშნებელი გარემოებების არსებობისას ბრალდების მხარის მიერ ყურადღება გამახვილდეს დისკრიმინაციულ მოტივზე;

3

საქართველოს პროკურატურამ მუდმივად უზრუნველყოს პროკურორების კვალიფიკაციის ამაღლება და განაგრძოს სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულის, ოჯახური დანაშაულის, ოჯახში და ქალთა მიმართ ძალადობის დანაშაულების მიმართულებით პროკურორთა სპეციალიზაცია მათი საჭირო რაოდენობის უზრუნველყოფისა და, შესაბამისად, სპეციალიზებულ პროკურორთა გადატვირთულობის აღმოფხვრის მიზნით;

4

საქართველოს პროკურატურამ ეფექტიანი სისხლისსამართლებრივი დევნის განსახორციელებლად უზრუნველყოს სპეციალიზებულ პროკურორთა დატვირთულობის სრულყოფილი მონიტორინგის სისტემის შექმნა;

5

სწრაფი და ეფექტიანი მართლმსაჯულების განხორციელების მიზნით, მნიშვნელოვანია, სპეციალიზებული პროკურორები მხოლოდ იმ კატეგორიის დანაშაულებზე მუშაობდნენ, რომელთა მიმართულებითაც არიან გადაზღაურებული;

6

ბრალდების მხარემ უზრუნველყოს როგორც ბრალად წარდგენილი მუხლით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის ობიექტური მხარის, ისე აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის გამოყენების / ძალაში დატოვების თაობაზე შუამდგომლობის სრულყოფილად დასაბუთება არა შაბლონურ საფუძვლებზე, არამედ დამატებულ ფაქტობრივ გარემოებებზე დაყრდნობით;

7

ბრალდების მხარეს უფრო მყარი და ინტენსიური კომუნიკაცია ჰქონდეს დაზარალებულთან;

8

სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულის, ოჯახური დანაშაულის, ოჯახში და ქალთა მიმართ ძალადობის სიმძაფრისა და საქართველოს პროკურატურის სტრატეგიულ დოკუმენტებში ამ კატეგორიის დანაშაულთა წინააღმდეგ ბრძოლის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად გამოყოფის ფონზე მნიშვნელოვანია, დისკრიმინაციული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში ერთიანი მიდგომის ჩამოყალიბების ხელშეწყობის მიზნით საქართველოს პროკურატურამ უზრუნველყოს სახელმძღვანელო წესების სრულყოფა და პრაქტიკაში დანერგვა.